

Az Irgalmasság testi és lelki cselekedeteiről az Irgalmasság Évében havi inspiráló segédanyag

Az irgalmasság negyedik testi cselekedete: az utasoknak szállást adni

I. Bevezetés

Utazni jó dolog. Legalábbis ezt szűrhetjük le abból, amit látunk a saját kultúránkban: emberek sokasága vág neki ország-világ valamely ismert vagy kevésbé ismert szegletének, egyedül vagy csoportosan, bakancsoson-hátizsákosan vagy minden kényelmet megadva magának az utazás, nyaralás különlegességének érzését keresve. Ha szélesebb történelmi perspektívába helyezzük az utazás kérdését, azt is látjuk, hogy az utazás alapvetően nagyon régóta összekapcsolódik a belső úttal, az embernek önmagával és önmagában megtett útjával. Így lehet az, hogy épp a nagyon zárt és sok kis atomszerű közösséget alkotó középkori Európában is megjelent a zarándoklás kultúrája, ahol épp ez a belső út, a külső, fizikai út alatt szerzett élmények, találkozások, formálódás vált lényegivé. Sok vallásban, a kereszténységben is alapvető metafora és szimbólum az ÚT. Az út, ami az emberi életet is jelenti: a születéstől a halálig "végigjárandó" szakaszt. S noha a ma utazása, turizmusa sokkal inkább a pihenésről, az élményszerzésről szól, sőt, sok esetben státusszimbólum is az utazás, mindig ott van az a kérdés, hogy az út mit formál rajtunk, mennyit hagyunk, hogy formáljon. Hiszen egy állandó útítársunk mindenhol akad: magunkat mindig mindenhol magunkkal kell vinnünk.

Ha alapvetően nyitottság van bennünk, megismerni vágyás, akkor már tettünk lépéseket afelé, hogy az út irányítsa, vezesse az életünket. Ha csak a kényelmet, luxust, élményt hajszoljuk, lehet, hogy mindezt megkapjuk, de belsőleg nem teszünk meg tán egy lépést sem. Épp az útközben lét, a valós úton levés lényegére, a közben történő találkozásokra hívja fel nagyon frappánsan a figyelmet - saját tapasztalatai alapján - a mindig autóstoppal vagy tömegközlekedéssel utazó emeritus svájci bencés apát, Martin Werlen: *»Aki az autójában utazik, az a saját négy fala közé van bezárva. Aki pedig vonatra száll, az az egész világgal találkozik.«*

Különösen is érdemes szemünk elé idézni egy szintén "útközben" történő példabeszédet, az irgalmas samaritánus történetét. Ha azt tekintjük, hogy az út arra való, hogy formáljon minket, a példabeszéd nagyszerűen tükrözi ezt: csakúgy mint mi magunk, a példabeszéd szereplői is mozgásban vannak. Terveik, menetrendjük, teendőik, kijelölt útjuk van. S épp az az izgalmas kérdés, hogy egy furcsa találkozás, egy bajba jutott ember, egy krízishelyzet láttán ki az, aki meg tud állni, le tud térni, "újra tud tervezni". S Jézus elbeszélése ebből a szempontból nagyon furcsa: a pap, a levita, vagyis a vallás képviselői, vezetői nem tudják ezt *meglépni*, nem tudnak *lelépni* az útkörről, inkább a helyzetből akarnak *kilépni*... A samaritánus, a "hivatásos kívülálló", a társadalom kiteszítettje pedig felismeri, megérti a helyzetet és azt, hogy az ő útja épp attól lesz az ő útja, hogy lelép az eredetileg eltervezett útvonaláról...

Az ideai esztendőre meghirdetett Irgalmasság Éve sajátos módon találkozik a jelenkori Európa leginkább égető kérdésével, a menekültek, bevándorlók és a hozzájuk való viszony témájával. Az elején azt mondtuk, hogy utazni jó. De lássuk azt is: vannak tömegesen olyanok, akik azért kénytelenek vándorolni, menekülni, mert a saját hazájukban sorozatos rossz politikai döntések, háborús konfliktusok, vallási, etnikai, faji üldözések, megélhetési ellehetetlenülés miatt nincsenek biztonságban. S ha ezzel összevetjük a jézusi példabeszédet, ott nem arról esik szó, hogy nagy rendszerekben, politikai döntések szintjén mi a megoldás. Ott egyes emberek állnak egymással szemben: bajba jutottak és segíteni tudók - vagy nem tudók. A kérdés épp az, hogy mi keresztényként, mi samaritánusként mennyire tudunk "letérni" az eltervezett utunkról, ha egy krízishelyzettel szembesülünk.

Jézus maga is megtapasztalta az utazást és a befogadásra várást – már születése is így történt, később vándorprédikátorként is betér házakhoz. Simon, Zakeus, Lázár, hosszú a sor. *„Ma a te házában kell megszállnom.”* (Lk 19,1-10) Nyitva van-e az ajtó?

Az út mindig találkozásból áll. Épp ezt fogalmazza meg a Nagy utazás szerzője, Semprun is a szállóigévé vált mondatával: *“Embereknek van a legnagyobb súlya az életedben, embereknek, akiket ismertél.”* Bennünk - Krisztus követőiként - mennyi nyitottság van erre? Mennyire tudjuk aszerint alakítani mindennapi útjainkat és egész életutunkat, hogy nem csak követni akarjuk Krisztust, figyelni tanítására, hanem számunkra egyenesen Ő maga az ÚT?!

II. Szentírási részek:

Ószövetségből: Ábrahám megvendégeli a 3 angyalt [Ter 18, 1-16](#)

Jézus találkozásaiából: „nem kaptak helyet a szálláson” [Lk 2,7](#) Zakeus története: *“ma a Te házában kell megszállnom”* [Lk 19,1-10](#) Mária és Márta [Lk 10,38-42](#) Jézus lábának megkenése *“Betértem házádba s nem adtál vizet a lábamra.”* [Lk 7,36-50](#) Az irgalmas szamaritánus példabeszéde [Lk 10,25-37](#) Mária és János a kereszt alatt: *“házába fogadta őt a tanítvány”* [Jn 19,27](#)

Jézus tanítása a befogadásról: [Mt 10,40](#) [Mt 18,5](#) [Lk 10,8](#)

Levelekből: *„Ne feledkeztek meg a vendégszeretetről, mert általa egyesek tudtukon kívül angyalokat fogadtak be szállásra”* [Zsid 13,2](#)

III. Egyéni cselekvések

- Elgondolkodtató kérdés: ki az, aki szállást tud venni nálam: akit akár konkrétan, akár szellemi értelemben időről időre befogadok az otthonomba, életembe, benső világomba? Mit jelentenek nekem ezek a kapcsolatok?

- Egy utazás - bármilyen rövid - megtétele az adott hónapban, amikor próbálok arra figyelni, hogy mindenféle (fizikai és szellemi-lelki) falaim közül kilépjek és nyitott legyek az úton adódó találkozásokra. A lényeg nem az út hosszán, hanem a lelkületen van...

- A hónap során különösen is szenteljek időt annak, hogy számomra “Jézus az Út”: keressek időt arra, hogy szavát olvassam, arcát keressem, imádságban beszélgetésbe elegyedjek vele: befogadjam Őt...

IV. Közösségi cselekvések

- Beszélgetés a közösségben sajátos úti élményeinkről: mikor tapasztaltam azt, hogy egy út során bajba jutottam, s ki miként volt a segítségemre - meg tudtam-e látni mögöttem a gondviselés kezét?

- Beszélgetés arról, hogy mikor tudtam én “irgalmas szamaritánus” lenni: felismertem-e bajba jutott embereket, tudtam-e segíteni, letérni az utamról ezért - s mit adtak nekem ezek a találkozások? Hogyan viszonyulok a hajléktalan embertársaimhoz?

- Nyaralások egyik módja lehet mások (ismerősök, barátok) házában megszállni. Kinek tudnám felajánlani az otthonunkat, amíg mi távol leszünk? Össze tudunk-e szervezkedni az ország más pontjain lévő barátokkal ilyen olcsó, de kapcsolatokat gazdagító nyaralás ügyében?

- Közösségi zárandoklat szervezése, amely során nem csak az úton lét, hanem a szolidaritás és befogadás is a betervezett tapasztalatok között van.

V. Film, videók

Böjte Csaba: Az irgalmasság iskolája 4. 1/2: <https://www.youtube.com/watch?v=A25smtbNx70>

Böjte Csaba: Az irgalmasság iskolája 4. 1/2: <https://www.youtube.com/watch?v=F7Yw09Mv7N8>

A Fiú – egy útközbeni szülés <http://afiu.hu/>

El Camino – Az út (2005) dokumentumfilm: <https://www.youtube.com/watch?v=Yfraq4xQSA>

Vándorút /The Way, 2010/ színes, magyarul beszélő, amerikai-spanyol akció-vígjáték

Daniel Goleman az együttérzésről: http://www.ted.com/talks/daniel_goleman_on_compassion

VI. Lelki olvasmányok

Átszállójege in: Örkény István: Egyperces novellák

Martin Werlen: Fókuszban - egyházprovokációk

A zárandok elbeszélései <http://terebeess.hu/keletkultinfo/zarandok.html>

Anselm Grün: Képek Jézusról, 13. Jézus a vándormadár 17-20.o., 18. Jézus a külföldi 58-60.o.

Selma Lagerlöf: A gyertyaláng http://www.szepepi.hu/irodalom/kedvenc/kt_130.html